

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Restaurar la confiança en el país

Andorra necessita un projecte transversal

El president de la República Francesa, Emmanuel Macron, em va remetre el dimarts 14 d'octubre la insígnia de Com-mandeur de la Legió d'Honor.

He rebut aquesta distinció amb emoció i també amb agraïment. Un agraïment a la República Francesa, que me l'ha concedit, i també a totes aquelles persones que han estat al meu costat en el descabdellament de la meua ja llarga acció pública al servei d'Andorra.

No hauria arribat fins aquí si no hagués tingut companys i amics que m'han acompanyat i fet costat durant aquests anys. Aquesta distinció és també seva. He rebut aquesta distinció en uns moments polítics molt complicats a França i força delicats, també, a Andorra.

Està clar que tant a França com a Andorra cal restaurar la confiança en el país. I no pot haver-hi confiança a partir d'una simple declaració de principis.

En moments de crisi profundes el redreçament es construeix, no es pot decretar.

A Andorra necessitem un esforç col·lectiu que cal dur a terme a partir d'un ampli acord polític nacional, per preservar les opcions de les properes generacions de viure en un país sobirà i lliure, que pugui decidir el camí cap al futur.

No s'ha d'amagar la realitat de la situació als andorrans i andorranes, que sovint són més lúcids que els seus representants a les institucions.

Amb sinceritat, més enllà del terrabastall de les xarxes socials i els covards opinadors

anònims, podem convèncer la ciutadania que l'esforç està a l'abast del nostre poble, que podem aconseguir salvar el nostre model de protecció social posant el diàleg social al lloc de l'estèril verticalitat. Es tracta d'encarar la qüestió sense fomentar la confrontació entre treballadors en actiu i jubilats, residents a la vall central i a les parròquies altes, assalariats de l'Administració pública i assalariats del sector privat, petites i grans empreses.

Actuem pel futur: no podem sacrificar les noves generacions pel motiu que nosaltres no tinguéssim el valor d'assentar uns

les nostres coses.

Estem ara en una fase inercial en què la política es mou gairebé per fatalitat. Es nota massa que no hi ha res a proposar amb la força que dona la novetat i que tots tenen dificultats per treure's el fang de les sabates. Les rutines alimenten el present i la política es fa insípida i avorrida, mancada d'un debat real d'idees i de projectes que puguin resultar estimulants.

El país necessita que es clarifiqui un projecte per a Andorra, un projecte que ha de ser transversal, sensible a les esperances, i als mals de cap, de la gran majoria sobre les qüestions socials i el poder adquisitiu però també sobre les qüestions de seguretat ciutadana i la immigració.

No voler tractar aquestes qüestions que es planteja la ciutadania demostraria un engegament i una indiferència culpable davant els problemes més urgents.

En política, si algú dona la sensació de voler evitar els problemes, els electors l'evitaran. En moments trasbalsats com els actuals convé tenir sang freda i actuar amb un mínim de racionalitat. Val a dir que ambdues qualitats s'han trobat a faltar sovint aquesta legislatura, tant a la majoria com a l'oposició.

Andorra no es pot resumir dins un corrent de pensament ni tampoc en una formació política.

Andorra és un conjunt, divers, múltiple, complex, que cal saber federar. No és gens fàcil.

Estem en una fase inercial en què les rutines alimenten el present i la política és insípida i avorrida

marges de maniobra per bastir una estratègia ambiciosa de planificació de les inversions sostenibles, de refundació de l'escola andorrana, de suport de l'hospital.

Per poder encarar el desafiament que tenim plantejat hem de modificar la manera de fer, per no haver de canviar res del que més ens agrada i que necessitem: una manera de viure junts, de manera digna i solidària.

Sembla que els començaments de curs demanen propòsits d'esmena, iniciatives noves. Però és fonamental no perdre el món de vista quan parlem de